

ENAGrup – Enflasyon Araştırma Grubu

Kasım 2021, Ekonomik Analiz

06 Aralık 2021

Kasım/2021 Dönemi Ekonomik Analiz Raporu

Enagrup olarak ülkemizde yaşanan son ekonomik gelişmeleri dikkatli bir şekilde takip ediyoruz. Kasım ayında yaşanan çalkantı ile dolu ekonomik durumun çözümü için öncelikle tespitinin yapılması gerektiğine inanıyoruz. Tecrübe edilen ekonomik gelişmeler tam anlamıyla bir kur krizidir.

Dünyada 1. Jenerasyon krizlerde yaşanan bir durumun içerisindeyiz ve 50 yıllık teorik geçmiş olan bir teoriyi yani bütçe açığını rezervler ile karşılama ve rezervler bitince sonunda yüksek döviz kuruna ve yüksek enflasyona sebep olduğunu yaşayarak deneyimlemiş bulunuyoruz.

Küresel çapta yaşanan olumsuz ekonomik koşulları incelediğimizde, öncelikle yeni korona varyantı ve pandemi kapanmaları ile birlikte ise cari açığın giderek daha da artacağı ve ithal edilen ürünlerin girdisinin maliyet artışlarına sebep olacağını görüyoruz.

Enflasyon tarafında hem kur atakları sebepli yaşanan artışlar, hem küresel ekonomik koşullardan dolayı hem de pandemi riskleri dolayısıyla “**Yeni Tanımlı**” hiperenflasyon (karşılaştırmalı yüksek enflasyon) sürecine grime olasılığının yüksekliğine ivedilikle dikkat çekmez isteriz.

Ekonomiyi Etkileyen Dış Faktörler

ABD’de ve AB bölgesinde Ekim ayı sanayi üretim değerlerinin ve büyüme rakamlarının beklenenden iyi geldiğini gözlemledik.

Baz etkisiyle yaşanan bu **istatistikî** gelişmelerin küresel piyasalarda kısa vadede olumlu bir gelişme olarak karşımıza çıkmaktadır... En azında öyle gözükmektedir. Ancak bilinmesi gereken önemli bir nokta var ki, o da **her iki tarafta da enflasyonun geçiciliği söylemlerinin yerini enflasyon tedbirleri almaya** başlanmasıdır.

FED tarafında üyelerin konuşmalarından çıkarım kapsamında, **önümüzdeki yıl için faiz artışı beklentileri artık sayı ile (3 faiz artışı bekleniyor) belirtilmeye başlandı**. Birçok devletin de faiz oranlarını yukarılara çektiğini belirtmekte yarar görüyoruz. FED tarafında varlık alımlarında azaltılmaya gidilmesi ve sinyalleri ile birlikte **sistemik bir döngüye sebep olunacağını** ve gelişmekte olan ekonomilerin daha derin bir dar boğaza gireceğini tahmin ediyoruz. Ayrıca IMF raporlarında 2021 yılı küresel büyüme tahminini %5,9 ‘a revize etmesi bu tahminimizi haklı çıkarmaktadır.

Yeni korona varyantı ile birlikte, birçok ülkede kapanma kararlarının alınması olasılığı ve gerçeği, petrol fiyatlarında geçtiğimiz yıl yaşanan benzer ani bir fiyat düşüş hareketini ortaya çıkarabilecektir. Bunun daha sonrasında volatilitesi yüksek fiyatlamalar ile karşımıza çıkabileceğini belirtmekte fayda görüyoruz. Dünyada oluşan enflasyon sebebiyle emtia tarafındaki fiyat istikrarsızlıkları, devletlerin, şirketlerin ve bireylerin bütçelerini doğru yapamamasına sebep olmaktadır. Ve doğal olarak, bu durumun yaratmış olduğu gelir adaletsizliğinin toplumlar ve bireyler arasındaki bağı zayıflattığını gözlemliyoruz.

Ekonomiyi Etkileyen İç Faktörler

Ekonomimize etkileyen dış faktörlerde bahsettiğimiz riskler ile birlikte **enflasyon, kur ve faiz riskine** açık olduğumuzu önceki raporlarımızda pek çok kez dile getirmiştik. Tüm dünyada parasal sıkılaşma eylemleri gerçekleşirken, MB faiz indirimi yaparak yüksek enflasyon, dolaylı olarak da yüksek kur ile cari açığı kapatma yolunu seçtiğini gözlemledik. Bunun toplumsal sosyolojik maliyeti kısmında ise derin bir yoksulluk ve işsizlik ile birlikte ekonomideki kur depresyonu halinin bireylerin depresyon haline dönüşmesi kaçınılmaz bir sonuç olarak karşımızda durmaktadır.

Fiyat istikrarsızlığı kaynaklı yaşanan gelişmeleri çok yakından izliyoruz. Tarihi yüksek kur seviyesi ile birlikte ithalat girdilerindeki azalma cari açığın azalmasına sebep olmaktadır. Ancak ikamesi olmayan ilaç ve kimya endüstrisi gibi girdilerden dahi feragat edilmesi sosyal devletin asli görevi olan sağlık konusunda önümüzdeki dönemde yaşanacak sorunları bizlere göstermektedir.

Sosyal devletin bir diğer görevi olan barınma tarafında ise, konut fiyatlarındaki yükseliş seyrinin çalışarak mülkiyet edinme hakkına ulaşamama şeklinde vuku bulduğunu görüyoruz. Fiyat istikrarsızlığı sebebiyle gıdaya ulaşım tarafında yaşanan sıkıntılar (tane ile ürün satışı) ise arz-talep dengesini bozucu bir hal almaktadır. Stokçuluğun tehlikelerine ayrıca dikkat çekmek isteriz. Tüm bu yaşananlar doğrultusunda piyasa karamsarlığı sebebiyle arz-talep dengesindeki bozuklukların (yeni tanımlı!) hiperenflasyon tehlikesine yol açabileceğini tüm vatandaşlarımızın ve karar vericilerin dikkatine sunarız.

ENAGrup olarak bilimsel veriler ile elde ettiğimiz sonuçları, etik doğrularımız ile sizlere sunmaya devam ediyoruz.

Saygılarımızla,

ENAGrup – Enflasyon Araştırma Grubu

- Twitter : <https://twitter.com/ENAGRUP>

- Web : <http://enagrup.org/>

Yasal Uyarı: Bu dokümanda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme ve yorum güvenilir olduğu düşünölen kaynaklardan elde edilmiş olup, ENAGrup tarafından burada sunulan bilgilerin doğruluğu ve bütönlüğü konusunda makul özen gösterilmiş olmakla beraber, olabilecek hatalar ve eksikliklerden ENAGroup sorumlu değildir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez ve söz konusu içerik haber verilmeksizin çıkarılabilir veya değiştirilebilir. Burada yer alan bilgiler aksi belirtilmedikçe ENAGrup'un sahip olduğu enflasyon hesaplama yöntem ve metodolojisi ile diğer kişisel görüşlerine dayanmaktadır. **Mevcut yöntem ve metodolojinin tüm telif hakları ENAGroup tarafından alınmiş ve patent işlemleri sürmekte olup, bu yöntem ve metodoloji patent koruma kanunu kapsamında korunmaya alınmiştır. Mevcut metodoloji ve yöntemin aynı/benzer isim ile kullanılması, pazarlanması veya maddi kazanç edilmeye çalışılması durumunda, ENAGroup Türk Patent ve Marka Kurumu'nun patent mevzuatından doğan kanuni haklarını saklı tutar. Tüm hakları saklıdır.**